

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/20639 din 25.11.2024

La nr. 21/4373 din 11.11.2024

Ministerul Sănătății

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2025.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 4 (patru) pagini.

Director

Digitally signed by Pînzari Alexandr
Date: 2024.11.25 16:09:11 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Alexandr PÎNZARI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/10134 din 25.11.2024

la proiectul de lege fondurilor asigurării de asistență medicală pe anul 2025

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la organizarea consultărilor publice și proiectul de decizie a fost plasat pentru informarea publicului pe portalul guvernamental de consultări publice www.particip.gov.md, fiind identificat la adresa electronică https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13558, astfel fiind asigurată respectarea prevederii statuate la art.8 lit.b) din Legea nr.239/2008.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei de fundamentare și analizând prevederile proiectului, se relevă că finalitatea scontată a acestuia este adoptarea legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2025, în scopul reglementării veniturilor în sumă de 17 391470,7 mii de lei și la partea de cheltuieli în sumă de 17 391470,7 mii de lei, înregistrând echilibru bugetar. Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin aprobarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2025, fapt ce poate contribui la eficientizarea administrării fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicale.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”*

Proiectul de act normativ este însoțit de nota de fundamentare, în cuprinsul căruia sunt prezentate estimările fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2025, precum și structura veniturilor FAOAM pentru anul 2025 și repartizarea cheltuielilor.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „*d) analiza impactului de reglementare*”.

În nota de fundamentare anexată la proiect, autorul menționează că: „*Transferurile din bugetul de stat în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală vor constitui în anul 2025 – 7 328 134,4 mii lei, din care:*

- o 7 177 316,3 mii lei - transferuri pentru asigurarea categoriilor de persoane neangajate, prevăzute la art. 4 alin. (4) din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală;*
- o 170,0 mii lei - transferuri pentru compensarea veniturilor ratate, conform art.3 din Legea nr.39-XVI din 2 martie 2006 achitate pentru deținătorii de terenuri agricole situate după traseul Rîbnița – Tiraspol;*
- o 150 648,1 mii lei - transferuri pentru realizarea programelor naționale de ocrotire a sănătății întru asigurarea bolnavilor cu diabet zaharat cu preparate antidiabetice injectabile și orale, inclusiv analogii de insulină. [...]”*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În textul proiectului se conțin norme care reglementează activitatea entităților publice responsabile de realizarea funcțiilor de gestionare a sistemului autonom garantat de stat de protecție financiară a populației în domeniul ocrotirii sănătății, în speță Compania Națională de Asigurări în Medicină.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ a fost elaborat în vederea adoptării Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2025, care stabilește veniturile în sumă de 17 391470,7 mii de lei și la partea de cheltuieli în sumă de 17 391470,7 mii de lei, înregistrând echilibru bugetar.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.b) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prevederile proiectului au fost elaborate și promovate cu depășirea termenelor calendarului bugetar statuate de prevederile art.47 alin.(1) lit.d) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, după cum urmează: „(1) *La nivel central, principalele activități și termene-limită*

ale calendarului bugetar sînt: [...] d) Guvernul aprobă și prezintă Parlamentului proiectele legilor bugetare pe anul următor – pînă la 15 octombrie.”

În concluzie, în conținutul proiectului de decizie nu au fost identificați factori de risc capabili să genereze apariția riscurilor de corupție.

25.11.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Daniela Carbuni , Inspector principal

Digitally signed by Carbuni Daniela
Date: 2024.11.25 15:48:20 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

